

Мета дослідження — з'ясувати, чи можливо виробникам українських товарів та послуг захистити свої права та інтереси під час експорту відповідної продукції на зовнішні ринки, які інструменти захисту у сфері міжнародної торгівлі наразі існують в Україні та наскільки вони ефективні, що представляє собою Механізм врегулювання суперечок Світової організації торгівлі, а також розглянути шляхи для посилення захисту Україною прав українських виробників на зовнішніх ринках у рамках СОТ.

Олена Феленюк

Експерт з питань міжнародної торгівлі Урядового офісу з питань європейської інтеграції Секретаріату Кабінету Міністрів України. Брала участь у переговорах щодо приєднання України до Світової організації торгівлі, укладення угод про вільну торгівлю з ЄС, Канадою, Туреччиною. Була координатором від України переговорів з укладення угод про вільну торгівлю з Європейською асоціацією вільної торгівлі, Сінгапуром; підготовки першого Огляду торговельної політики України в рамках СОТ; приєднання України до Угод СОТ про державні закупівлі та сприяння торгівлі.

Наталія Балдич

Доцент кафедри народного господарства управління і економічної політики в Національній академії державного управління при Президентіві України за останні десять років. Виконує дослідження щодо муніципальних фінансів, міжбюджетних відносин та економіки суспільного сектора. Має досвід у сфері зміцнення інституційного потенціалу центральних державних органів влади та органів місцевого самоврядування. У 2006–2007 роках працювала як незалежний експерт в забезпеченні функціонального аналізу Міністерства економіки України та Міністерства фінансів України. Розробляла стандарти бюджетних витрат на фінансування делегованих повноважень від центрального уряду місцевим органам влади.

Олена Феленюк, Наталія Балдич

Як Україні ефективно захищати свої права та інтереси під час вирішення торговельних суперечок в рамках СОТ?

Листопад 2016

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ІНФОРМАЦІЙНО-ДОСЛІДНИЦЬКИЙ ЦЕНТР

**Як Україні ефективно захищати
свої права та інтереси під час вирішення
торговельних суперечок в рамках СОТ?**

(Policy Paper)

Автори:

Олена Феленюк, Наталія Балгич

Київ 2016

Європейський інформаційно-дослідницький центр створено з метою надання народним депутатам України інформації, яка може бути використана ними у законотворчій діяльності. Центр здійснює пошукову, аналітичну і дослідницьку роботу щодо галузевих політик та права інших держав (насамперед країн ЄС) і міжнародних організацій.

Адреса: 01008, м. Київ, вул. Садова, 3А, каб. 434

Телефон: +38 (044) 255-36-69

E-mail: euinfocenter@rada.gov.ua

Веб-сторінка: www.euinfocenter.rada.gov.ua

Години прийому: з понеділка по п'ятницю, з 10:00 до 15:00

Діяльність Центру є частиною проекту, що реалізує ГО «Лабораторія законодавчих ініціатив» у рамках Програми USAID «РАДА: підзвітність, відповідальність, демократичне парламентське представництво». Програма USAID «РАДА», що виконується Фондом Східна Європа, сприяє становленню підзвітного, відповідального і демократичного парламентського органу.

Більше на www.radaprogram.org

Думки, викладені в цій публікації, є виключною відповідальністю авторів дослідження та не обов'язково відображають точку зору USAID, Фонду Східна Європа та Лабораторії законодавчих ініціатив.

Зміст

Анотація / Abstract. Список скорочень	4
Резюме	5
1. Застосування Механізму врегулювання суперечок у рамках СОТ	8
1.1 Механізм врегулювання суперечок СОТ: суть, завдання, процедура	8
1.2 Досвід застосування Механізму врегулювання суперечок країнами-членами СОТ	10
1.3 Досвід України застосування Механізму врегулювання суперечок ...	10
2. Забезпечення захисту торгових прав та інтересів України в рамках СОТ: учасники, обставини для подання скарг, поточні справи та слабкі місця захисту	15
3. Посилення захисту торгових прав та інтересів України в рамках СОТ: альтернативні варіанти та оптимальний шлях	20
4. Приєднання України до Консультативного центру з права СОТ: стейкхолдери та їхня роль	23
<i>Додаток 1. Процедура врегулювання суперечок у рамках СОТ</i>	<i>25</i>
<i>Додаток 2. Торговельні суперечки в рамках СОТ, 2015–2016 роки</i>	<i>27</i>
<i>Додаток 3. Інформація щодо діяльності Консультативного центру з права СОТ</i>	<i>29</i>
<i>Додаток 4. Угода про заснування Консультативного центру з права СОТ</i>	<i>33</i>
<i>Додаток 5. Протокол про вступ</i>	<i>53</i>

Анотація

Мета дослідження – з'ясувати, чи можливо виробникам українських товарів та послуг захистити свої права та інтереси під час експорту відповідної продукції на зовнішні ринки, які інструменти захисту у сфері міжнародної торгівлі наразі існують в Україні та наскільки вони ефективні, що представляє собою Механізм врегулювання суперечок Світової організації торгівлі, а також розглянути шляхи для посилення захисту Україною прав українських виробників на зовнішніх ринках у рамках СОТ.

Abstract

The aim of the research is to find out whether it is possible for Ukrainian producers of goods and services to protect their rights and interests, when exporting their products to foreign markets; what defenses of international trade currently exist in Ukraine and how effective they are; what is the dispute settlement mechanism of the World Trade Organization, and also to consider the ways Ukraine should strengthen protection of Ukrainian producers on foreign markets within the WTO.

Список скорочень

Домовленість – Домовленість про правила і процедури врегулювання суперечок Світової організації торгівлі

КЦП СОТ – Консультативний центр з права СОТ

Мінекономрозвитку – Міністерство економічного розвитку і торгівлі України

Мін'юст – Міністерство юстиції України

МЗС – Міністерство закордонних справ України

НРС – Найменш розвинуті країни

Росспоживнагляд – Федеральна служба з нагляду у сфері захисту прав споживачів і добробуту людини Російської Федерації

РФ – Російська Федерація

СОТ – Світова організація торгівлі

Резюме

Для України, частка експорту у ВВП якої кожного року становить близько 50%, набуття членства у Світовій організації торгівлі у 2008 році стало початком повномасштабної інтеграції національної економіки у світову торговельну систему.

Членство нашої країни в СОТ дозволило експортерам українських товарів і послуг не тільки отримати доступ на відповідні ринки 164 країн-членів Організації та сприятливий, недискримінаційний і стабільний режим на цих ринках, а також можливість захищати свої права та інтереси, вирішувати поточні спірні питання згідно з Механізмом врегулювання суперечок.

У сучасному взаємопов'язаному та взаємозалежному світі, коли неможливо країнам вирішити спірні питання у сфері міжнародної торгівлі на двосторонньому або багатосторонньому рівнях, СОТ стала тим унікальним інструментом, який може дозволити вирішити глобальні торговельні проблеми мирним шляхом.

Механізм вирішення спорів СОТ є однією з основ багатосторонньої торговельної системи. Збільшення числа спорів підтверджує значущість цього механізму для членів організації. Разом зі збільшенням суперечок підвищується і рівень складності справ, розглянутих Органом з вирішення спорів.

З часу приєднання до Світової організації торгівлі Україна звернулася до Механізму врегулювання суперечок 20 разів (в якості позивача – 4 справи, відповідача – 3 справи, третьої сторони – 13 справ).

Наразі Уряд України вивчає інформацію стосовно заходів з боку Російської Федерації, що обмежують двосторонню торгівлю з нашою країною, зокрема обмеження транзиту з території України через територію Російської Федерації у треті країни; обмеження транзиту українських кондитерських виробів; обмеження імпорту окремої продукції походженням з України (пива та напоїв із вмістом спирту; соків, сокової продукції, в тому числі для дитячого харчування; кондитерських виробів; шпалер), з метою вирішення таких спірних питань в рамках Механізму врегулювання суперечок СОТ.

За деякими підрахунками, від закриття Російською Федерацією своїх ринків для українських виробників Україна втратила 15 млрд. доларів США.

Досягнення позитивних результатів у будь-яких торговельних суперечках значною мірою залежить від забезпечення належного рівня юридичного супроводу розгляду відповідних справ, зокрема й шляхом залучення високопрофесійних іноземних фахівців у галузі торговельного права СОТ, а також постійного підвищення кваліфікації українських державних службовців, відповідальних за забезпечення співробітництва України в рамках СОТ.

З метою забезпечення виконання нашою країною своєї функції захисту торгових прав та інтересів України в рамках СОТ необхідно шукати оптимальні шляхи для посилення своїх позицій на міжнародній арені.

Зокрема, посилити позиції України можна такими альтернативними шляхами:

- ◆ залучення на державну службу досвідчених та професійних економістів, юристів та інших фахівців з метою підготовки їх у галузі міжнародної торгівлі та права СОТ;
- ◆ залучення юридичних радників міжнародних юридичних компаній;
- ◆ приєднання України до Консультативного центру з права СОТ.

Для обрання найефективнішого шляху використано такі критерії: наявність досвіду юридичного супроводження справ у міжнародних судах; наявність досвіду роботи у сфері міжнародної торгівлі; наявність позитивних результатів у врегулюванні суперечок в рамках СОТ; вартість послуг.

Проведений аналіз свідчить про те, що найоптимальнішим шляхом посилити захист прав та інтересів України в рамках СОТ є приєднання України до Консультативного центру з права СОТ.

У зв'язку з чим пропонується Уряду України та депутатам Верховної Ради України розглянути можливість залучення та використання такого потужного ресурсу, як Консультативний центр з права СОТ (м. Женева, Швейцарська Конфедерація), послугами якого вже встигли успішно скористатися 75 країн-членів СОТ, шляхом приєднання до цієї міжнародної організації.

Приєднання України до Консультативного центру з права СОТ надасть українським фахівцям можливість отримувати консультації стосовно тлумачення та застосування угод СОТ, реалізації прав

у рамках членства нашої держави в СОТ, захисту національних інтересів у процесі врегулювання суперечок, що виникають у рамках Організації. Участь у навчальних курсах та програмах стажування, які щорічно проводяться Центром, дозволить українським економістам та юристам, представникам центральних органів виконавчої влади підвищити кваліфікацію з правових питань СОТ та набути корисного досвіду, необхідного для проведення переговорів та відстоювання інтересів України в рамках Організації.

Разом з тим, Україна як країна, що належить до категорії країн, що розвиваються, отримає знижку в розмірі 40% від загальної вартості юридичної підтримки Консультативним центром з права СОТ у процедурах врегулювання суперечок СОТ.

1. Застосування Механізму врегулювання суперечок у рамках СОТ

1.1. Механізм врегулювання суперечок СОТ: суть, завдання, процедура

Механізм врегулювання суперечок у рамках Світової організації торгівлі (далі – СОТ), передбачений «Домовленістю про правила і процедури врегулювання суперечок»¹ (далі – Домовленість), покликаний гарантувати безпеку та передбачуваність системи міжнародної торгівлі, дотримання прав і зобов'язань членів СОТ.

Торговельні суперечки виникають на рівні урядів країн-учасниць СОТ, коли одна (або декілька) країн вважає, що інша країна порушує положення угоди СОТ або прийняті на себе зобов'язання в рамках Організації.

Вирішення торговельних спорів з використанням цього механізму здійснюється за «охопленими угодами»² виключно між країнами-членами СОТ. Зазначений механізм не поширюється на угоди про вільну торгівлю.

Врегулювання торговельних суперечок є одним із найважливіших аспектів діяльності СОТ, без якого система, заснована на правилах, не буде ефективною.

Дієвість зазначеного механізму полягає в тому, що привертається увага всіх членів СОТ до заходів або намірів уряду, які можуть мати ознаки порушень зобов'язань за відповідною Угодою. Члени СОТ можуть вимагати скасувати захід, привести його у відповідність до положень тієї чи іншої угоди та/або відтермінувати введення його в дію. Використання такого механізму дає можливість країнам-членам впливати на передбачуваність умов доступу до ринків.

Основні завдання процедури вирішення спорів у рамках СОТ:

- ◆ розв'язання спорів;
- ◆ забезпечення захисту та передбачуваності багатосторонньої системи торгівлі;
- ◆ захист взаємних прав та обов'язків;
- ◆ тлумачення положень угод.

1 http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/981_019

2 https://www.wto.org/english/docs_e/legal_e/legal_e.htm

Процедура врегулювання суперечок СОТ є чітко регламентованою, що дозволяє прогнозувати строки та стадії врегулювання суперечки.

Середній період часу вирішення спору складає 2 роки.

Врегулювання суперечок складається з декількох взаємопов'язаних між собою стадій (*див. Додаток 1*).

Узагальнена інформація про строки та стадії процедури врегулювання спорів відповідно до положень Домовленості представлена в Таблиці 1.

Таблиця 1

Загальні строки та стадії процедури врегулювання спорів

Строк	Стадія
60 днів	Консультації, примирення
45 днів	Створення групи експертів та затвердження складу групи експертів
6 місяців	Остаточний звіт групи експертів для сторін
3 тижні	Остаточний звіт групи експертів для членів СОТ
60 днів	Затвердження Органом з врегулювання спорів звіту групи експертів (якщо не подано апеляції)
Загалом 1 рік	(без апеляції)
60-90 днів	Звіт Апеляційного органу
30 днів	Затвердження Органом із врегулювання спорів Звіту Апеляційного органу
Загалом 1 рік і 3 місяці	(з апеляцією)

Слід зазначити, що країни-члени СОТ намагаються вирішити суперечки на стадії консультацій.

1.2. Досвід країн-членів СОТ застосування Механізму врегулювання суперечок

З моменту створення Світової організації торгівлі протягом 21-го року існування цієї Організації³:

- ◆ 104 із 164 країн-членів Організації брали участь у процедурі врегулювання суперечок;
- ◆ Загальна кількість суперечок – 509, у тому числі щодо торгівлі товарами – 451, торгівлі послугами – 24 та захисту прав інтелектуальної власності – 34⁴;
- ◆ Країни-лідери в якості позивача – США (110 справ), Європейський Союз (97 справ), Канада (35 справ);
- ◆ Країни-лідери в якості відповідача – США (126 справ), Європейський Союз (82 справи), Китайська Народна Республіка (36 справ);
- ◆ Середня кількість звернень щороку країн до процедури врегулювання суперечок – 15.

Протягом 2015–2016 років 13 країн-членів СОТ звернулися до процедури врегулювання суперечок (див. Додаток 2).

1.3. Досвід застосування Механізму врегулювання суперечок Україною

З часу приєднання до Світової організації торгівлі Україна звернулася до Механізму врегулювання суперечок 20 разів (у якості позивача – 4 справи, у якості відповідача – 3 справи, третьої сторони – 13 справ). Загальна інформація з порушень справ Україною в рамках СОТ представлена в Таблиці 2.⁵

3 https://www.wto.org/english/tratop_e/dispu_e/dispu_by_country_e.htm

4 Станом на 01.09.2016.

5 https://www.wto.org/english/tratop_e/dispu_e/dispu_by_country_e.htm

Таблиця 2

Участь України в процедурі врегулювання суперечок СОТ

№	Справа	Статус	Поточний стан
1.	DS411 (20.07.2010) <i>Вірменія</i> – Заходи, що впливають на імпорт і внутрішній продаж сигарет та алкогольних напоїв	Позивач	Справу завершено. Досягнуто взаємовигідної домовленості
2.	DS421 (17.02.2011) <i>Молдова</i> – Заходи, що впливають на імпорт і внутрішній продаж товарів (збір за забруднення навколишнього середовища)	Позивач	Суперечка триває. Досягнуто взаємовигідної домовленості, проте не виконано молдавською стороною (у прив'язці до справи <i>DS423</i>).
3.	DS423 (03.03.2011) Україна – Податок на алкогольні напої (позивач – <i>Молдова</i>)	Відповідач	Суперечка триває. Досягнуто взаємовигідної домовленості, проте не виконано українською стороною (у прив'язці до справи <i>DS421</i>).
4.	DS434 (13.03.2012) <i>Австралія</i> – Заходи, що стосуються торгівельних марок, та інші вимоги простого пакування тютюнових виробів	Позивач	Суперечка триває. 28.09.2012 було створено групу експертів. 05.05.2014 відповідно до ст. 8.7. Домовленості про правила та процедури врегулювання суперечок Гендиректором СОТ було сформовано групу експертів.
5.	DS435 (04.04.2012) <i>Австралія</i> – Заходи, що стосуються торгових марок, географічного зазначення та інші вимоги простого пакування тютюнових виробів (позивач – <i>Гондурас</i>)	3-я сторона	Відповідно до ст. 9.3 Домовленості дана група експертів є спільною для розгляду суперечок DS435, DS441, DS458, DS467 . 08.10.2014 Україною та іншими сторонами суперечки було зроблено подання групі експертів перших письмових матеріалів по суті справи.
6.	DS441 (18.07.2012) <i>Австралія</i> – Заходи, що стосуються торгових марок, географічного зазначення та інші вимоги простого пакування тютюнових виробів (позивач – <i>Домініканська Республіка</i>)	3-я сторона	

№	Справа	Статус	Поточний стан
7.	DS458 (03.05.2013) Австралія – Заходи, що стосуються торгових марок, географічного зазначення та інші вимоги простого пакування тютюнових виробів (позивач – Куба)	3-я сторона	Суперечка триває. 28.09.2012 було створено групу експертів. 05.05.2014 відповідно до ст. 8.7. Домовленості про правила та процедури врегулювання суперечок Гендиректором СОТ було сформовано групу експертів. Відповідно до ст. 9.3 Домовленості дана група експертів є спільною для розгляду суперечок DS435, DS441, DS458, DS467 .
8.	DS467 (25.09.2013) Австралія – Заходи, що стосуються торгових марок, географічного зазначення та інші вимоги простого пакування тютюнових виробів (позивач – Індонезія)	3-я сторона	08.10.2014 Україною та іншими сторонами суперечки було зроблено подання групі експертів перших письмових матеріалів по суті справи.
9.	DS462 (09.07.2013) Російська Федерація – Утилізаційний збір з транспортних засобів (позивач – ЄС)	3-я сторона	Суперечка триває. Консультації пройшли в Брюсселі 29–30.07.2013 за участі України. 25.11.2013 було створено групу експертів
10.	DS468 (30.10.2013) Україна – остаточні захисні заходи щодо певних видів пасажирських автомобілів (позивач – Японія)	Відповідач	Суперечка триває. 26.02.2014 японська сторона поширила запит на створення групи експертів. Україна скористалася своїм правом на відмову. 26.03.2014 було створено групу експертів. 20.06.2014 відповідно до ст. 8.7. Домовленості про правила та процедури врегулювання суперечок Гендиректор СОТ сформував групу експертів. 29–30.09.2014 проведено перше засідання групи за участю сторін суперечки. 15.10.2014 Україна направила групі експертів відповіді на запитання за результатами першого засідання. 23.10.2014 Японська сторона надала друге письмове представлення та письмове представлення третій сторін.

№	Справа	Статус	Поточний стан
11.	DS471 (03.12.2013) США – щодо окремих питань методології та її застосування в антидемпінгових процедурах стосовно Китаю (позивач – <i>Китай</i>)	3-я сторона	Суперечка триває. 26.03.2014 було створено групу експертів. Україна зарезервувала своє право на участь у суперечці в якості 3-ї сторони під час створення групи експертів. 28.08.2014 відповідно до ст. 8.7. Домовленості про правила та процедури врегулювання суперечок Гендиректором СОТ було сформовано групу експертів.
12.	DS474 (23.12.2013) ЄС – методологія коригування витрат і окремі антидемпінгові заходи щодо імпорту товарів з РФ (позивач – <i>РФ</i>)	3-я сторона	Суперечка триває. 22.07.2014 було створено групу експертів. Україна зарезервувала своє право на участь у суперечці в якості 3-ї сторони під час створення групи експертів.
13.	DS476 (30.04.2014) ЄС – заходи, що стосуються енергетичного сектору (позивач – <i>РФ</i>)	3-я сторона	Суперечка триває. 07.05.2015 Органом з врегулювання суперечок було створено групу експертів.
14.	DS479 (21.05.2014) РФ – антидемпінгові мита на легкі комерційні транспортні засоби з Німеччини та Італії (позивач – <i>ЄС</i>)	3-я сторона	Суперечка триває. 20.10.2014 було створено групу експертів. Україна зарезервувала своє право на участь у суперечці в якості 3-ї сторони під час створення групи експертів.
15.	DS480 (10.06.2014) ЄС – антидемпінгові заходи щодо імпорту біодизелю (позивач – <i>Індонезія</i>)	3-я сторона	Суперечка триває. 04.11.2015 Органом з врегулювання суперечок було створено групу експертів.
16.	DS485 (31.10.2014) РФ – тарифне регулювання деяких сільськогосподарських товарів (позивач – <i>ЄС</i>)	3-я сторона	Суперечка триває. 25.03.2015 було створено групу експертів. 08.06.2015 затверджено склад групи експертів, а 12.08.2016 розповсюджено фінальний звіт групи експертів.

№	Справа	Статус	Поточний стан
17.	DS490 (12.02.2015) <i>Індонезія</i> – захисні заходи щодо певних чорних металів (позивач – <i>Китайський Тайбей</i>)	3-я сторона	Суперечка триває. 09.12.2015 Органом з врегулювання суперечок було створено групу експертів.
18.	DS493 (07.05.2015) <i>Україна</i> – антидемпінгові заходи щодо імпорту нітрату амонію (позивач – <i>РФ</i>)	Відповідач	Суперечка триває. 22.04.2016 Органом з врегулювання суперечок було створено групу експертів.
19.	DS497 (02.07.2015) <i>Бразилія</i> – деякі заходи, що стосуються оподаткування і зборів (позивач – <i>Японія</i>)	3-я сторона	Суперечка триває. 28.09.2015 Органом з врегулювання суперечок було створено групу експертів.
20.	DS499 (21.10.2015) <i>РФ</i> – заходи, що обмежують імпорт залізничного обладнання і його частин	Позивач	Суперечка триває. 04.12.2015 були проведені консультації з Російською Федерацією. <i>Підготовлено проект вимоги до Органу врегулювання суперечок СОТ про створення групи експертів у справі DS499 «Російська Федерація – заходи, що обмежують імпорт залізничного обладнання і його частин».</i>

З огляду на викладене вище та незважаючи на те, що наша країна є молодим членом Організації, Україна активно користується своїми правами та механізмами для захисту національних інтересів у рамках СОТ.

2. Забезпечення захисту торгових прав та інтересів України в рамках СОТ: учасники, обставини для подання скарг, поточні справи та слабкі місця захисту

Ініціатором та безпосереднім учасником процедури врегулювання суперечок у Світовій організації торгівлі є уряди країн-членів СОТ.

В Україні захист прав та інтересів держави в рамках СОТ здійснює Міністерство економічного розвитку і торгівлі України (далі – Мінекономрозвитку)⁶.

Приклади обставин, які можуть стати підставою для подання Україною скарги до СОТ:

- ◆ країною-членом СОТ прийнято рішення про введення додаткового оподаткування імпортової продукції, що створює дискримінаційний режим для таких товарів та порушує принцип національного режиму;
- ◆ країною-членом СОТ прийнято рішення про надання іншій країні-члену СОТ більш ліберального рівня ввізного мита, ніж мають інші країни-члени СОТ, що створює дискримінаційний режим для таких товарів та порушує принцип режиму найбільшого сприяння;
- ◆ процедура перевірки імпортованих товарів іншою країною-членом СОТ проводиться занадто повільно або із застосуванням занадто ускладнених процедур, що створює переваги для вітчизняних товарів;
- ◆ країною-членом СОТ прийнято рішення про надання субсидій власним виробникам, що заборонено відповідно до угод СОТ;
- ◆ країною-членом СОТ несвоєчасно опубліковано повідомлення про намір ввести новий технічний регламент на товар, який охоплений зобов'язаннями такої країни, що призвело до фактичних торговельних втрат експортера на ринку такої країни;
- ◆ власник прав інтелектуальної власності дізнався, що його права не мають того рівня захисту в іншій країні, як права інших власників аналогічних прав в цій країні тощо.

6 <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/459-2014-%D0%BF>

Інформацію щодо зазначених та інших обставин, які можуть стати підставою для подання Україною скарги до СОТ, Мінекономрозвитку може отримати через МЗС від відділів з економічних питань у складі дипломатичних представництв України за кордоном або безпосередньо від експортерів та виробників українських товарів та послуг.

У разі отримання інформації щодо порушення торгових інтересів та прав України та/або дискримінації українських товарів та послуг на території іншої країни-члена СОТ Мінекономрозвитку аналізує таку інформацію. Якщо буде встановлено, що заходи іншої країни-члена Організації порушують положення угод СОТ, Мінекономрозвитку готує та надсилає у встановленому порядку до Секретаріату СОТ запит на проведення консультацій з такою країною в рамках Органу з врегулювання суперечок.

Наразі Мінекономрозвитку вивчає інформацію стосовно торговельних заходів з боку Російської Федерації:

Численні обмеження транзиту з території України через територію Російської Федерації у треті країни. Починаючи з 1 січня 2016 року Російська Федерація (далі – РФ) ввела обмеження транзиту товарів з території України на територію Республіки Казахстан через територію Російської Федерації. Такий транзит здійснюється лише з території Республіки Білорусь за умови застосування засобів ідентифікації (пломб), у тому числі тих, що функціонують на основі технології глобальної навігаційної супутникової системи ГЛОНАС.

Крім того, з 1 січня 2016 року українські товари включено до так званого «санкційного переліку товарів»⁷, транзит яких територією РФ у Республіку Казахстан та в треті країни може здійснюватися тільки через пункти пропуску, розміщені на російській частині зовнішнього кордону Митного союзу та за наявності дозволу уповноваженого органу РФ або Республіки Казахстан.

У результаті чого експорт України в Казахстан у першому кварталі (січень–березень) 2016 року в порівнянні з аналогічним періодом 2015 року скоротився на 49 відсотків. Експорт України в інші країни цього регіону (Туркменістан, Узбекистан, Азербайджан, Грузія, Вірменія, Киргизстан і Таджикистан) скоротився на 48 відсотків.

7 Постанова Уряду РФ від 07.08.2014 №778

Обмеження транзиту українських кондитерських виробів, ввезення яких заборонено листом Федеральної служби з нагляду у сфері захисту прав споживачів і благополуччя людини РФ (далі – Росспоживнагляд) від 3 вересня 2014 № 01/10288-14-23 «Про заборону ввозити українські кондитерські вироби», зокрема це стосується кондитерських виробів з кодами 1704, 1806, 1905.

Обмеження імпорту окремої продукції походженням з України. Протягом 2014–2015 року Росспоживнаглядом на підставі перевірок ненормованих показників якості (невідповідність результатів органолептичних тестів) або вимог до маркування встановлено «невідповідність» української продукції вимогам законодавства Російської Федерації у сфері захисту прав споживачів та заборонено її імпорт, зокрема:

- ◆ пива та напоїв з вмістом спирту (заборона діє з 15.08.2014);
- ◆ солі (з січня 2015);
- ◆ соків, сокової продукції, в тому числі для дитячого харчування (з 29.07.2014);
- ◆ кондитерських виробів (з 05.09.2014);
- ◆ шпалер (з квітня 2015).

У результаті чого експорт харчових товарів та напоїв, щодо яких планується порушити суперечку, становив у 2013 році – 529,8 млн. дол. США, у 2014 – 175,9 млн. дол. США, у 2015 – 3,3 млн. дол. США. Протягом 2015 року експорт кондитерських виробів становив 1,5 млн. дол. (зниження на 99% порівняно з 2014 роком), пива – 117 тис. дол. (–98%), солі – 1,7 млн. дол. (–92%). Експорт шпалер в результаті дій Росспоживнагляду скоротився з 201,1 млн. дол. у 2014 до 66,4 млн. дол. США у 2015 році (–33,0%).

Крім цього, трапляється також, що Україна вживає заходів, які можуть стати предметом скарг з боку інших країн-членів СОТ, зокрема:

Проект Закону «Про внесення зміни до статті 13 Закону України “Про зовнішньоекономічну діяльність” щодо зменшення дефіциту брухту чорних металів на внутрішньому ринку», розроблений з метою встановлення дієвого механізму правового регулювання експорту металобрухту для оперативної ліквідації дефіциту брухту чорних металів на внутрішньому ринку задля першочергового забезпечення потреб оборонної промисловості та забезпечення умов відбудови об'єктів інфраструктури, стабілізації ситуації в металургійній галузі та суміжних

секторах, збільшення надходжень до державного бюджету за рахунок підвищення експортного мита на металобрухт, а також створення додаткової доданої вартості на території держави шляхом глибокої переробки дефіцитної сировини, утвореної на її території, шляхом збільшення вивізного (експортного) мита з 10 до 30 євро за тонну строком на один календарний рік.

Запровадження даного заходу Україною порушує її міжнародні зобов'язання в рамках СОТ, а саме: починаючи з 2014 року Україна повинна застосовувати експортне мито на відходи й брухт чорних металів не більше як 10 євро за тонну; а також в рамках Угоди про асоціацію, зокрема, Україна згідно з Додатком І-С «Графік скасування вивізного (експортного) мита» до Угоди застосовує на відходи та брухт чорних металів вивізне мито 9,5 євро за тонну з поступовим її анулюванням протягом 8 років.

Закон України «Про внесення змін до Закону України “Про особливості державного регулювання діяльності суб'єктів підприємницької діяльності, пов'язаної з реалізацією та експортом лісоматеріалів” (щодо тимчасової заборони експорту лісоматеріалів у необробленому вигляді)» № 325 від 09.04.2015. Закон розроблено з метою відновлення деревообробної та меблевої промисловості, створення робочих місць, переорієнтації експорту з деревної сировини на продукцію більш широкого ступеня обробки шляхом встановлення мораторію на вивезення за кордон деревини та пиломатеріалів у необробленому вигляді строком на 10 років (код УКТЗЕД): деревних порід, крім сосни, – з 01.11.2015; деревних порід сосни – з 01.11.2017.

Запровадження даного заходу Україною порушує її міжнародні зобов'язання в рамках СОТ, оскільки параграф 1 статті XI «Загальне скасування кількісних обмежень» Генеральної угоди з тарифів і торгівлі (далі – ГАТТ 1994) встановлює, що ніякі заборони чи обмеження, крім мит, податків чи інших зборів, чи то у формі квот, імпорتنих або експортних ліцензій, чи інших заходів, не повинні встановлюватися або застосовуватися будь-якою стороною щодо імпорту будь-якого товару, який походить з території будь-якої іншої сторони, або щодо експорту чи продажу на експорт будь-якого товару, призначеного для ввезення на територію будь-якої іншої сторони; а також в рамках Угоди про асоціацію, зокрема статтею 35 «Обмеження експорту або імпорту» розділу IV «Торгівля та пов'язані з торгівлею питання» Угоди про асоціацію

між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії та їхніми державами-членами, з іншої сторони, визначено, що жодна Сторона не повинна запроваджувати або зберігати в силі будь-які заборони чи обмеження або заходи еквівалентної дії щодо імпорту будь-якого товару іншої Сторони або експорту чи продажу для експорту будь-якого товару, призначеного для території іншої Сторони, за винятком випадків, передбачених в цій Угоді або відповідно до Статті XI ГАТТ 1994 та її приміток щодо тлумачення. З цією метою Статтю XI ГАТТ 1994 та її примітки щодо тлумачення включено до цієї Угоди, і вони є її невід'ємною частиною.

З огляду на викладене, зрозуміло, що торговельні заходи бувають різні і в Органі з врегулювання суперечок СОТ країна-член може виступати як в якості позивача, так і в якості відповідача.

В Мінекономрозвитку питаннями співробітництва з СОТ займаються такі структурні підрозділи:

- ◆ **Управління співробітництва з СОТ Департаменту доступу до ринків та взаємодії з СОТ**, в якому питаннями моніторингу виконання угод СОТ, багатосторонніми переговорами та підготовкою нотифікацій і обробкою запитів займаються 12 осіб.
- ◆ **Відділ урегулювання торгових спорів Департаменту торговельного захисту**, створений у 2015 році, відповідальний за розгляд скарг, отриманих від експортерів українських товарів та послуг, аналіз такої інформації на відповідність положень угод СОТ та підготовку відповідних роз'яснень. У відділі працює 7 осіб, середній вік яких 27 років, які не брали участь у переговорах щодо вступу України до СОТ або інших міжнародних переговорах, зокрема щодо укладення угод про вільну торгівлю тощо; не мають практичних знань з угод СОТ; не мають досвіду представлення справ у міжнародних судах; не володіють англійською мовою на належному рівні тощо.

Досягнення позитивних результатів у будь-яких торговельних суперечках у рамках СОТ значною мірою залежить від забезпечення належного рівня юридичного супроводження розгляду відповідних справ, зокрема й шляхом залучення високопрофесійних іноземних фахівців у галузі торговельного права та права СОТ, а також постійного підвищення кваліфікації українських державних службовців, відповідальних за забезпечення співробітництва України в рамках СОТ.

3. Посилення захисту торгових прав та інтересів України в рамках СОТ: альтернативні варіанти та оптимальний шлях

З метою забезпечення виконання нашою країною своєї функції захисту торгових прав та інтересів України в рамках СОТ необхідно шукати оптимальні шляхи для посилення своїх позицій на міжнародній арені. Зокрема, посилити позиції України можна такими шляхами:

Альтернатива 1

Залучення на державну службу досвідчених та професійних економістів, юристів та інших фахівців з метою підготовки їх у галузі міжнародної торгівлі та права СОТ

Для підготовки відповідного фахівця у галузі міжнародної торгівлі та права СОТ державі необхідно 3-5 років. Така підготовка включає проходження дистанційних курсів Секретаріату СОТ з різних торговельних питань для державних службовців та регіональних курсів із спеціфічних торговельних питань, участь у засіданнях Органів СОТ тощо.

Наразі дефіцит компетентності та професіоналізму – одна з ключових проблем державної служби в Україні. Державні службовці масово звільняються через низькі зарплати.

Наявність великої кількості вакантних посад в органах державної влади свідчить про неможливість держави залучити до своїх лав відповідних фахівців.

Жоден фахівець, який поважає себе і бажає чогось досягти, зараз не піде на державну службу.

Студенти також неохоче для себе розглядають побудову кар'єри на державній службі. Якщо охочі знаходяться попрацювати на державу, то лише для того, щоб отримати знання протягом 1–2 років та перейти у приватний сектор, де зарплати в 10–15 разів вищі.

Для вирішення ситуації, що склалася в Україні, потрібно зайнятися підготовкою відповідних кадрів у галузі торговельного права СОТ. Для цього необхідні час та фінансові ресурси.

Альтернатива 2

Залучення юридичних радників міжнародних юридичних компаній

Наша країна вже має успішний досвід залучення провідних міжнародних юридичних фірм для представлення та захисту інтересів України в міжнародних арбітражах, судах іноземної юрисдикції, зокрема

у Стокгольмському арбітражі, Вищому суді Лондона, Міжнародному суді ООН тощо.

Водночас український бізнес не готовий платити самостійно за такі послуги, орієнтовна середня вартість яких може скласти від 0,5 до 5 млн. доларів США залежно від юридичної фірми.

Альтернатива 3

Приєднання України до Консультативного центру з права СОР (далі – КЦП СОР)

На сьогодні Консультаційний центр з права СОР є базою знань та практик торговельного права, досвідчених і професійних експертів з права СОР, а також успішно виграних справ у рамках СОР, до послуг якого вже звернулося 75 країн-членів СОР. Орієнтовна вартість послуг КЦП СОР за юридичне супроводження справи – 100 000 доларів США. Інформація щодо діяльності Консультативного центру з права СОР представлена в Додатку 3.

Для обрання найефективнішого шляху пропонується здійснити аналіз кожної альтернативи відповідно до обраних критеріїв, які відображено у Таблиці 3.

Таблиця 3

Аналіз альтернативних шляхів посилення позицій України

Критерії/Шляхи	Альтернатива 1	Альтернатива 2	Альтернатива 3
<i>Досвід юридичного супроводження справ у міжнародних судах</i>	–	залежно від юридичної фірми	+
<i>Досвід роботи у сфері міжнародної торгівлі</i>	+	залежно від юридичної фірми	+
<i>Позитивні результати у врегулюванні суперечок у рамках СОР</i>	–	залежно від юридичної фірми	+
<i>Вартість послуг</i>	–	висока або дуже висока	середня

Проведений аналіз свідчить про те, що найоптимальнішим шляхом посилити захист прав та інтересів України в рамках СОТ, є приєднання України до Консультативного центру з права СОТ.

У зв'язку з чим пропонується Уряду України та депутатам Верховної Ради України розглянути можливість залучення та використання такого потужного ресурсу, як Консультативний центр з права СОТ (м. Женева, Швейцарська Конфедерація), шляхом приєднання до цієї міжнародної організації.

4. Приєднання України до Консультативного центру з права СОТ: стейкхолдери та їхня роль

З метою приєднання України до Консультативного центру з права СОТ та задля ефективного захисту нашою країною національних інтересів у процесі врегулювання торговельних суперечок, що виникають у рамках Світової організації торгівлі, центральним органам виконавчої влади необхідно вжити таких заходів:

Мінекономрозвитку разом з МЗС започаткувати переговори щодо приєднання України до Консультативного центру з права СОТ, підготувавши та надіславши відповідний запит до КЦП СОТ.

Мінекономрозвитку підготувати і надіслати на погодження до Мін'юсту та МЗС:

- ◆ Проект Розпорядження Президента України “Про уповноваження Першого віце-прем’єр-міністра – Міністра економічного розвитку і торгівлі України на підписання Протоколу про приєднання України до Угоди про заснування Консультативного центру з права СОТ”;
- ◆ Пояснювальну записку до проекту Розпорядження Президента України;
- ◆ Протокол про приєднання України до Угоди про заснування Консультативного центру з права СОТ та саму Угоду;
- ◆ Пояснювальну записку до Протоколу про приєднання України до Угоди про заснування Консультативного центру з права СОТ.
- ◆ Мін'юсту здійснити правову експертизу проекту міжнародного договору щодо його відповідності Конституції та законам України.
- ◆ МЗС здійснити офіційний переклад Протоколу про вступ та Угоди про заснування Консультативного центру з права СОТ українською мовою.
- ◆ Мінекономрозвитку разом з МЗС подати до Кабінету Міністрів України пропозиції щодо підписання від імені України Протоколу про приєднання України до Угоди про заснування Консультативного центру з права СОТ.

Додаток 1

Процедура врегулювання суперечок у рамках СОТ

Врегулювання суперечок складається з декількох взаємопов'язаних між собою стадій.

1. Консультації між сторонами суперечки розпочинаються за ініціативою країни, яка вважає, що її права порушені. Ця стадія надає можливість сторонам на двосторонньому рівні врегулювати питання і діяти взаємоприйнятеного рішення, не вдаючись до розгляду Групою експертів.

Член СОТ, який має суттєвий торговельний інтерес (substantial trade interest), може долучитися до участі в консультаціях, якщо сторона-відповідач не заперечує проти цього. На вирішення спору шляхом проведення консультацій надається 60 днів.

2. Створення Групи експертів та їхнє призначення. Як правило, Група складається з 3 експертів (за домовленістю сторін – з 5 експертів), що є незалежними від сторін суперечки та мають широкий різноплановий досвід, – аналізує усі факти, обставини справи та робить свої висновки таким чином, щоб Орган з врегулювання суперечок СОТ міг надати свої рекомендації та приписи – за результатом розгляду готує звіт та відповідне рішення у справі – має право отримувати всю необхідну інформацію та залучати експертів для отримання відповідей на запитання, що потребують спеціальних знань.

3. Розгляд справи та звіт Групи експертів. Група експертів повинна давати об'єктивну оцінку справі, що передається на її розгляд, зокрема об'єктивну оцінку фактів справи та можливості застосування положень відповідних охоплених угод та відповідності їм, а також робити інші висновки, які б сприяли Органу з врегулювання спорів у виробленні рекомендацій або винесенні рішень, які передбачено в охоплених угодах.

Окрім сторін у розгляді спору можуть брати участь інші члени СОТ, які мають суттєвий інтерес у справі (substantial interest) та протягом 10 днів з дня створення Групи експертів зарезервували право бути третіми сторонами. Третім сторонам надається можливість бути заслуханими Групою експертів та представити свою позицію у письмовому вигляді, навіть якщо вони не брали участі у консультаціях.

Група експертів повинна розглянути справу та підготувати остаточний звіт протягом 6 місяців з дати затвердження складу Групи експертів. У будь-якому випадку строк розгляду справи не повинен перевищувати 9 місяців. У разі, якщо сторони не подають звернення (апеляцію) щодо перегляду рішення Групи експертів, Орган з врегулювання спорів має затвердити Звіт Групи протягом 60 днів з дня розповсюдження Звіту серед членів СОТ.

4. Розгляд справи Апеляційним органом. Сторони (окрім третіх сторін) можуть подати апеляцію на висновки, що містяться у Звіті Групи експертів. Апеляційний орган має розглянути справу протягом 60 днів (але в будь-якому разі у строк, який не перевищує 90 днів) з дня подання апеляції та за результатами розгляду може підтримати, змінити чи відмінити правові висновки Групи експертів. Звіт Апеляційного органу повинен бути затверджений Органом з врегулювання спорів протягом 30 днів з дня розповсюдження Звіту Апеляційного органу серед членів СОТ.

5. Імплементация рішень. Протягом 30 днів з дати затвердження Звіту Апеляційного органу сторона-відповідач на засіданні Органу з врегулювання спорів повинна повідомити про свою готовність виконати відповідні рекомендації. У разі, якщо рекомендації не можуть бути імплементовані негайно, стороні-відповідачу надається «розумний»⁸ термін для виконання рекомендацій.

Як правило, такий термін не повинен перевищувати 15 місяців (однак може бути продовжений до 18 місяців). У випадку, якщо сторона-відповідач не виконує рішення Органу з врегулювання спорів, сторона-заявник може вдатися до процедури арбітражу (щодо вжиття компенсаційних заходів).

8 «Розумним» вважається термін часу, запропонований стороною-відповідачем, за умови його затвердження Органом з врегулювання суперечок; або, у разі його незатвердження, узгоджений сторонами спору; або визначений через процедуру обов'язкового арбітражу.

Додаток 2

Торговельні суперечки в рамках СОТ 2015–2016 років

№	Позивач	Відповідач	Суть справи	Статус справи
DS509	ЄС	Китай	Митні збори та інші заходи, що стосуються вивозу деяких видів сировини	17.07.2016, розпочато консультації
DS508	США	Китай	Експортні мита на деякі види сировини	13.07.2016, розпочато консультації
DS507	Бразилія	Таїланд	Субсидування виробників цукру	04.04.2016, розпочато консультації
DS506	Бразилія	Індонезія	Заходи, що стосуються імпорту яловичини	04.04.2016, розпочато консультації
DS505	Японія	США	Компенсаційні заходи на сатинований або атласний папір вищої якості	30.03.2016, розпочато консультації
DS504	Канада	Корея	Антидемпінгові мита на пневматичні клапани	15.03.2016, розпочато консультації
DS503	Індія	США	Заходи, що стосуються неімміграційних віз	03.03.2016, розпочато консультації
DS502	ЄС	Колумбія	Заходи, що стосуються імпорту алкогольних напоїв	13.01.2016, розпочато консультації
DS501	США	Китай	Податкові заходи, що стосуються деяких повітряних суден вітчизняного виробництва	08.12.2015, розпочато консультації
DS500	Пакистан	ПАР	Попереднє антидемпінгове мито на портландцемент	09.11.2015, розпочато консультації

№	Позивач	Відповідач	Суть справи	Статус справи
DS499	Україна	РФ	Заходи, що обмежують імпорт залізничного обладнання і його частин	21.10.2015, розпочато консультації
DS498	Китайський Тайбей	Індія	Антидемпінгові мита на USB флеш-накопичувачі з окремої митної території Тайваню, Пенху, Цзіньмень і Мацзу	24.09.2015, розпочато консультації
DS497	Японія	Бразилія	Деякі заходи, що стосуються оподаткування і зборів	02.07.2015, розпочато консультації
DS496	В'єтнам	Індонезія	Захисні заходи щодо певних чорних металів	01.06.2015, розпочато консультації
DS495	Японія	Корея	Заборона на імпорт, а також вимоги щодо тестування та сертифікації радіоактивної речовини	21.05.2015, розпочато консультації
DS494	РФ	ЄС	Методологія розрахунку собівартості продукції та певні антидемпінгові заходи на імпорт	07.05.2015, розпочато консультації
DS493	РФ	Україна	Антидемпінгові заходи щодо імпорту нітрату амонію	07.05.2015, розпочато консультації
DS492	Китай	ЄС	Заходи, що мають вплив на тарифні поступки стосовно певної продукції м'яса птиці	08.04.2015, розпочато консультації
DS491	Індонезія	США	Антидемпінгові і компенсаційні заходи на деякий крейдований папір	13.03.2015, розпочато консультації
DS490	Китайський Тайбей	Індонезія	Захисні заходи щодо певних чорних металів	12.02.2015, розпочато консультації
DS489	США	Китай	Заходи, що стосуються демонстраційних баз та програм загального обслуговування	11.05.2015, розпочато консультації

Додаток 3

Інформація щодо діяльності Консультативного центру з права СОТ

Консультативний центр з права СОТ є незалежною міжнародною організацією від Світової організації торгівлі.

Метою діяльності Центру є надання юридичних консультацій з питань застосування права СОТ, підтримка країн-членів СОТ у процедурах врегулювання суперечок, що виникають у рамках СОТ, та проведення навчальних семінарів щодо застосування права СОТ країнам, що розвиваються, найменш розвинутим країнам та країнам з перехідною економікою.

Станом на 01.09.2016 членами центру є 11 розвинених країн, 33 країни, що розвиваються, та 42 найменш розвинутих країн (34 – члени СОТ, 8 – в процесі приєднання до Організації)⁹.

З моменту свого створення у 2001 році КЦП СОТ:

- ◆ підготував понад 1800 юридичних висновків з права СОТ;
- ◆ надавав підтримку в 49 справах у рамках процедури СОТ врегулювання суперечок, або 20% від загальної кількості суперечок СОТ¹⁰;
- ◆ 2/3 країн, що розвиваються, які брали участь у процедурі вирішення спорів у рамках СОТ, є членами Центру;
- ◆ за категоріями країн: країни, що розвиваються (А – 1,5%; В – 51,5%; С – 40%,) найменш розвинуті країни (далі – НРС) – 3%;
- ◆ надав правову допомогу (юридичний супровід) під час розгляду справ у рамках вирішення спорів СОТ таким країнам: Бангладеш, Венесуела, Гватемала, Гондурас, Домініканська Республіка, Еквадор, Індія, Індонезія, Колумбія, Коста-Ріка, Нікарагуа, Пакистан, Панама, Парагвай, Перу, Таїланд, Туреччина, Сальвадор, Філіппіни та Чад;
- ◆ проводить щорічні курси підготовки державних службовців з права СОТ з країн, що розвиваються, і найменш розвинених країн.

9 <http://www.acwl.ch/members-introduction/>

10 <http://www.acwl.ch/wto-disputes/>

КЦП СОТ надає безкоштовні юридичні консультації з усіх процедурних питань і питань по суті, які виникають у рамках права СОТ. Країни, що розвиваються і найменш розвинені країни, що мають право на послуги КЦП СОТ, можуть отримати юридичну консультацію, просто зв'язавшись з одним із юристів. Орієнтовний час отримання країною коментарів на свій запит становить два робочих дні.

Консультативний центр з права СОТ надає підтримку країнам на всіх етапах розгляду справ Групою експертів та Апеляційним органом СОТ; виконання рішень; досягнення взаємно узгоджених рішень в якості позивача, відповідача та третьої сторони.

Така підтримка включає в себе наступне:

- ◆ початкова оцінка і підготовка справи;
- ◆ підготовка запиту на започаткування консультацій;
- ◆ підготовка запитань або відповідей на запитання під час проведення консультацій;
- ◆ підготовка запиту на формування Групи експертів та виступів/заяв країн-членів під час засідань Органу з врегулювання суперечок;
- ◆ надання консультацій з формування Групи експертів та подання запиту на ім'я Генерального директора для формування такої групи;
- ◆ підготовка документів для Групи експертів та відповідей на запитання від такої групи та інших учасників процесу;
- ◆ захист/відстоювання інтересу країни на засіданнях Групи експертів, надання відповідей на запити такої групи та інших учасників процесу;
- ◆ підготовка документів на апеляцію, представлення документів Апеляційному органу та захист під час розгляду справи Апеляційним органом.

У разі виникнення конфлікту інтересів КЦП СОТ забезпечує підтримку за рахунок зовнішнього адвоката, обраного відповідною країною з Реєстру зовнішніх юридичних консультантів, що складається з досвідчених юридичних фірм та приватних осіб¹¹.

¹¹ <http://www.acwl.ch/external-counsel/>

Послуги КЦП СОТ чітко регламентовані, що дозволяє легко орієнтуватися в термінах та вартості. Вартість послуг залежить від таких факторів: сторони представлення справи, етапу процедури та категорії країни (Табл. 1 і Табл. 2)¹².

Таблиця 1

Максимальна вартість послуг КЦП СОТ у якості позивача або відповідача, у швейцарських франках

Категорія країни	Консультації	Розгляд групою експертів	Розгляд Апеляційним органом	Всього
A	47 628	143 856	85 212	276 696
B	35 721	107 892	63 909	207 522
C	23 814	71 928	42 606	138 348
НРС	5 880	17 760	10 520	34 160

Таблиця 2

Максимальна вартість послуг КЦП СОТ у якості третьої сторони, у швейцарських франках

Категорія країни	Розгляд групою експертів	Розгляд Апеляційним органом	Всього
A	20 736	28 836	49 572
B	15 552	21 627	37 179
C	10 368	14 418	24 786
НРС	2 560	3 560	6 120

Отже, КЦП СОТ допомагає країнам, що розвиваються, і найменш розвиненим країнам стати активними учасниками заснованої на правилах багатосторонньої торговельної системи під управлінням СОТ і в повній мірі скористатися перевагами цієї системи.

¹² http://www.acwl.ch/download/basic_documents/management_board_docs/ACWL-MB-D-2007-7.pdf

Процедура приєднання до Консультативного центру з права СОТ визначена статтею 16 Угоди про створення КЦП СОТ (див. Додаток 4). Відповідно до цієї статті, Україна як країна-член СОТ має право стати членом КЦП СОТ шляхом підписання протоколу про приєднання до зазначеної Угоди (див. Додаток 5), який відображає правила та умови членства України у Центрі, та сплати відповідного внеску до його бюджету.

Параграф 2 статті 6 Угоди про створення КЦП СОТ визначає, що країна, яка приєднується до зазначеної Угоди, повинна своєчасно сплатити одноразовий внесок до фонду матеріального забезпечення Центру або річні внески протягом перших п'яти років роботи центру у відповідності до таблиці внесків, наведеної у Доповненнях 1 та 2 цієї Угоди. Країна сама визначає джерело фінансування відповідного внеску.

Частка України у світовій торгівлі за 2015 рік не перевищила 1,5%, тому одноразовий внесок до бюджету Консультативного центру з права СОТ становитиме 162 000 швейцарських франків.

Згідно зі статтею 6 Угоди про утворення Консультативного центру з права СОТ кожна країна-член має право на отримання послуг Центру за розцінками, наведеними у Додатку IV до цієї Угоди (для України, як країни, що належить до категорії «В», відповідно до частки у світовій торгівлі знижка становитиме 40% загальної вартості юридичної підтримки в процедурах врегулювання суперечок СОТ). Таким чином, у разі виникнення торгових суперечок у рамках СОТ послуги КЦП СОТ можуть фінансуватися за рахунок зацікавлених підприємств на пільгових умовах завдяки членству нашої країни в цьому центрі.

Таким чином, *приєднання України до Консультативного центру з права СОТ надасть українським фахівцям* можливість отримувати консультації стосовно тлумачення та застосування угод СОТ, реалізації прав у рамках членства нашої держави у СОТ, захисту національних інтересів у процесі врегулювання суперечок, що виникають у рамках Організації. Участь у навчальних курсах та програмах стажування, які щорічно проводяться КЦП СОТ, дозволить українським економістам та юристам, представникам центральних органів виконавчої влади підвищити кваліфікацію з правових питань СОТ та набути корисного досвіду, необхідного для проведення переговорів та відстоювання інтересів України в рамках Організації.

Додаток 4

Неофіційний переклад

Угода про заснування Консультативного Центру з права СОТ

СТОРОНИ ЦІЄЇ УГОДИ

З огляду на те, що Угодою, якою засновується Світова організація торгівлі (яка далі іменуватиметься СОТ), була створена складна юридична система та докладні процедури врегулювання суперечок;

Також з огляду на те, що країни, які розвиваються, а зокрема ті серед них, що є найменш розвиненими, так само, як країни з перехідною економікою, мають обмежений досвід у законодавстві СОТ і у веденні складних торговельних суперечок, а їхня можливість найму відповідних фахівців обумовлюється суворими фінансовими та інституційними обмеженнями;

Визнаючи, що належний баланс прав та обов'язків за Угодою, якою створюється СОТ, може бути дотриманий тільки за умови, що всі Члени СОТ мають повне розуміння своїх прав та обов'язків за зазначеною угодою, а також рівні можливості використання процедур СОТ врегулювання суперечок;

Визнаючи також, що довіра до процедур СОТ врегулювання суперечок, а також їхня прийнятність може бути забезпечена тільки за умови, що в цих процедурах беруть результативну участь всі члени СОТ;

Вирішили, з огляду на викладене вище, створити джерело юридичної підготовки, знань та консультацій, до якого мали б відкритий доступ країни, що розвиваються, зокрема ті з них, які є найменш розвиненими, а також країни з перехідною економікою.

ДОМОВИЛИСЯ ПРО НАСТУПНЕ:

Стаття 1. Створення Консультативного Центру з права СОТ

Цим положенням створюється Консультативний Центр з права СОТ (який надалі іменуватиметься «Центр»).

Стаття 2. Завдання та функції Центру

1. Метою Центру є надання юридичної підготовки, підтримки та консультацій з питань законодавства СОР та процедур врегулювання суперечок країнам, що розвиваються, зокрема тим з них, що є найменш розвиненими, а також країнам з перехідною економікою.
2. З цією метою Центр:
 - ◆ Надаватиме юридичні поради з питань законодавства СОР;
 - ◆ Надаватиме підтримку сторонам та третім сторонам у процедурах СОР врегулювання суперечок;
 - ◆ Проводитиме підготовку урядових службовців з питань законодавства СОР шляхом проведення семінарів з питань законодавства та юриспруденції СОР, організації стажування та іншими належними методами;
 - ◆ Виконуватиме усі інші функції, визначені для нього Генеральною Асамблеєю.

Стаття 3. Структура Центру

1. Центр матиме Генеральну асамблею, Правління та Виконавчого директора.
2. До складу Генеральної асамблеї входять представники Членів Центру та представники найменш розвинених країн, перелічених у Додатку III до цієї Угоди. Засідання Генеральної Асамблеї проводитимуться не менше двох разів на рік з наступними цілями:
 - ◆ Оцінка діяльності Центру;
 - ◆ Вибори правління;
 - ◆ Прийняття положень, запропонованих Правлінням;
 - ◆ Прийняття річного бюджету, запропонованого Правлінням;
 - ◆ Виконання функцій, визначених іншими положеннями цієї Угоди.
3. Генеральна Асамблея має прийняти свій регламент.

4. До складу Правління входять чотири члени, один представник країн, що є найменш розвиненими, та Виконавчий Директор. Особи, що працюють у Правлінні, мають працювати там особисто та відбиратися на основі своєї професійної кваліфікації в галузі законодавства СОТ або в галузі міжнародних торговельних стосунків та розвитку.
5. Члени Правління та представники країн, що є найменш розвиненими, у Правлінні призначаються Генеральною асамблеєю. Виконавчий директор працює у Правлінні *ex officio*. Група Членів, перелічених у Додатку I до цієї Угоди та три групи Членів, перелічених у Додатку II до цієї Угоди, мають право висувати по одному кандидату до Правління для призначення Генеральною асамблеєю. Країни, що є найменш розвиненими, перелічені у Додатку III до цієї Угоди, мають право висунути свого представника до Правління, який призначається Генеральною асамблеєю.
6. Правління є підзвітним Генеральній Асамблеї. Засідання Правління проводяться з необхідною частотою в таких цілях:
 - ◆ Прийняття рішень для забезпечення ефективної та результативної роботи Центру у відповідності до цієї Угоди;
 - ◆ Підготовка річного бюджету Центру для його ухвалення Генеральною асамблеєю;
 - ◆ Прийняття рішень за апеляціями тих Членів, кому було відмовлено в юридичній підтримці у ході процедур врегулювання суперечок;
 - ◆ Нагляд за управлінням Фондом матеріального забезпечення Центру;
 - ◆ Призначення зовнішнього аудитора;
 - ◆ Призначення Виконавчого директора в ході консультацій з Членами;
 - ◆ Надання пропозицій щодо прийняття Генеральною асамблеєю положень про:
 - *Процедури роботи Правління;*
 - *Обов'язки та умови роботи Виконавчого директора, персоналу центру та консультантів, які наймаються Центром;*
 - *Керування інвестиційною політикою фонду матеріального забезпечення Центру.*

- ◆ Виконання функцій, визначених для нього іншими положеннями цієї Угоди.
7. Виконавчий директор є підзвітним Правлінню і має запрошуватися для участі в усіх його засіданнях. Виконавчий директор:
- ◆ Керує повсякденною роботою центру;
 - ◆ Здійснює прийняття на роботу персоналу Центру, управління ним та його звільнення у відповідності до правил роботи персоналу, прийнятих Генеральною асамблеєю;
 - ◆ Здійснює найм консультантів та нагляд за їхньою роботою;
 - ◆ Подає до Правління та до Генеральної асамблеї підданий незалежному аудиту звіт про надходження та видатки, що відносяться до бюджету за попередній фінансовий рік;
 - ◆ Представляє Центр у зовнішніх стосунках.

Стаття 4. Прийняття рішень

1. Генеральна асамблея приймає рішення консенсусом. Пропозиція, винесена для ухвали на засіданні Генеральної асамблеї, вважається прийнятою консенсусом, якщо жоден з Членів Центру не висловив формального заперечення проти неї. Це положення також застосовується *mutatis mutandis* до рішень, прийнятих Правлінням.
2. Якщо головуєчий на засіданні Генеральної асамблеї або Правління визначає, що прийняття рішення консенсусом неможливе, він має право запропонувати питання для голосування складом Генеральної асамблеї. У такому випадку Генеральна асамблея приймає рішення більшістю, яка складає чотири п'ятих від кількості членів, які є присутніми і голосують. Кожний член має один голос. Кворумом на будь-якому засіданні Генеральної асамблеї, де питання пропонується для голосування, є проста більшість Членів Центру.
3. У випадках прийняття рішень про внесення поправок діятимуть процедури, визначені у параграфі 1 Статті 11 цієї Угоди.

Стаття 5. Фінансова структура центру

1. За рахунок внесків Членів у відповідності до параграфу 2 Статті 6 цієї Угоди створюється фонд матеріального забезпечення.
2. Центр виставляє рахунки за юридичні послуги у відповідності до таблиці розцінок, наведеної у Додатку IV до цієї Угоди.
3. Річний бюджет Центру наповнюється за рахунок доходів фонду матеріального забезпечення Центру, винагород за надані Центром послуги та добровільних внесків, зроблених урядами, міжнародними організаціями або приватними спонсорами.
4. Центр повинен мати зовнішнього аудитора.

Стаття 6. Права та обов'язки Членів

1. Кожен член-країна, що розвивається, та кожен член-країна з перехідною економікою, перелічені у Додатку II до цієї Угоди, мають право на отримання послуг Центру у відповідності до положень, прийнятих Генеральною Асамблеєю та таблицею розцінок, наведеною у Додатку IV. Кожен член має право звертатися із запитом про надання підтримки у процедурах СОТ врегулювання суперечок будь-якою з трьох офіційних мов СОТ.
2. Кожен з Членів, що прийняли цю Угоду, має своєчасно сплатити одноразовий внесок до фонду матеріального забезпечення Центру та/або річні внески протягом перших п'яти років роботи центру у відповідності до таблиці внесків, наведеної в Додатках I та II цієї Угоди. Кожен з Членів, що приєдналися до цієї Угоди, повинен робити внески у відповідності до положень документу про приєднання.
3. Кожен Член повинен своєчасно сплачувати винагороди за послуги, надані Центром.
4. У разі, якщо Правління визначає, що Член не виконує якихось із своїх зобов'язань за параграфом 2 або 3 цієї Статті, воно може прийняти рішення про заборону реалізації таким Членом своїх прав за параграфом 1 цієї Статті.

5. Жодне з положень цієї Угоди не повинне розумітися як таке, що тягне за собою будь-які фінансові зобов'язання будь-кого з Членів поза межами зобов'язань, що витікають з параграфів 2 та 3 цієї Статті.

Стаття 7. Права країн, що є найменш розвиненими

Країнам, що є найменш розвиненими, переліченим у Додатку III, за їхнім запитом повинні надаватися послуги Центру у відповідності до положень, прийнятих Генеральною асамблеєю та таблицею розцінок, наведеною у Додатку IV. Кожна з цих країн має право просити надання підтримки у процедурах СОТ врегулювання суперечок однією з трьох офіційних мов СОТ.

Стаття 8. Пріоритети в наданні підтримки у процедурах СОТ врегулювання суперечок

Якщо дві країни, які мають право на підтримку у процедурах СОТ врегулювання суперечок, є учасниками однієї і тієї ж самої процедури, підтримка надається у відповідності до наступних пріоритетів: у першу чергу – країнам, що є найменш розвиненими; у другу – Членам, що прийняли цю Угоду; у третю – Членам, що приєдналися до цієї Угоди. Генеральна асамблея має прийняти такі положення про надання підтримки у процедурах СОТ врегулювання суперечок, які відбивали б зазначені пріоритети.

Стаття 9. Співпраця з міжнародними організаціями

Центр співпрацює зі Світовою організацією торгівлі та з іншими міжнародними організаціями, маючи на меті сприяти подальшому досягненню цілей цієї Угоди.

Стаття 10. Юридичний статус Центру

1. Центр є юридичною особою. Зокрема, він має можливість укладати контракти, придбавати рухоме і нерухоме майно, позбавлятися його та відкривати юридичне провадження.
2. Місцем розташування Центру є Женева, Швейцарія.
3. Центр прагнутиме укласти угоду із Швейцарською Конфедерацією про статус, привілеї та імунітети Центру. Така угода може бути

підписана Головуючим Генеральної асамблеї за умови її ухвали Генеральною асамблеєю. У цій угоді може передбачатися надання Швейцарською Конфедерацією Центру, Виконавчому директору та його персоналу статусу, привілеїв та імунітетів, які надаються Швейцарською конфедерацією постійним дипломатичним місцям та їхнім членам або ж міжнародним організаціям та їхньому персоналу.

Стаття 11. Внесення поправок, вихід з Угоди та розірвання угоди

1. Будь-який Член центру та Правління має право подавати до Генеральної асамблеї пропозиції про внесення поправок до положень цієї Угоди. Така пропозиція має бути своєчасно доведена до відома всіх Членів. Генеральна асамблея має право вирішити подати таку пропозицію Членам для ухвали. Така поправка набиратиме сили на тридцятий день після дати, у яку депозитарій отримав документи про прийняття пропозиції від усіх Членів.
2. Якщо цього вимагатиме фінансове становище Центру, будь-який Член центру та Правління має право подавати до Генеральної асамблеї пропозицію про внесення поправок до таблиці внесків, наведеної у Додатках I та II до цієї Угоди, а також до Таблиці розцінок, наведеної у Додатку IV до цієї Угоди. Така поправка набере чинності у 30-тий день після дати, в яку Генеральна асамблея прийняла її одностайним рішенням.
3. Параграфи 1 та 2 ніяким чином не шкодять обов'язку Правління вносити зміни до Додатків II та IV у відповідності до приміток, які вони містять.
4. Будь-який Член має право в будь-який час вийти з цієї Угоди, надавши відповідне письмове повідомлення Депозитарію. Депозитарій поінформує Виконавчого директора центру та Членів Центру про таке повідомлення. Вихід з угоди набуває чинності на тридцятий день після дати, в яку повідомлення було отримане Депозитарієм. Вихід з Угоди не позначається на обов'язку сплатити винагороду за послуги, надані Центром у відповідності до параграфу 3 Статті 6 цієї Угоди. Член, який виходить з Угоди, не матиме права на відшкодування своїх внесків до фонду матеріального забезпечення Центру.

5. Генеральна асамблея може прийняти рішення про розірвання цієї Угоди. Після такого розірвання активи центру будуть розподілені між дійсними та колишніми Членами Центру пропорційно до загальної суми внесків кожного Члена до фонду матеріального забезпечення та/або до річного бюджету Центру.

Стаття 12. Перехідні положення

1. Протягом перших п'яти років роботи Центру річний бюджет центру буде наповнюватися за рахунок річних внесків Членів, що вносяться у відповідності до Параграфу 2 Статті 6 цієї Угоди, а також до Додатку I цієї Угоди. Протягом цього періоду доходи від роботи фонду матеріального забезпечення та від винагород за послуги будуть зараховуватися до фонду матеріального забезпечення.
2. Протягом перших п'яти років роботи до складу Правління входять п'ять членів. Перелічені у Додатку I до цієї Угоди члени мають право призначати на цей період двох осіб для роботи у Правлінні.
3. Вихід Члена з Угоди не позначиться на обов'язку такого Члена вносити річні внески протягом перших п'яти років роботи Центру у відповідності до параграфу 2 Статті 6 цієї Угоди, а також до Додатку I до цієї Угоди.

Стаття 13. Прийняття та набуття чинності

1. Будь-яка держава або окрема митна територія, перелічені у Додатках I, II або III до цієї Угоди, мають право набути членство в Центрі шляхом прийняття цієї Угоди, її підписання або підписання з подальшою ратифікацією, прийняттям або ухвалою у ході третьої Міністерської конференції СОТ, яка буде проводитися в Сіетлі з 30 листопада до 3 грудня 1999 року, а після цього – до 31 березня 2000 року. Документ про ратифікацію, прийняття або ухвалу має бути переданий до депозитарію не пізніше 30 вересня 2002 року.
2. Ця Угода набуде чинності на тридцятий день після дати, коли будуть виконані усі перелічені далі умови:
 - ◆ До депозитарію переданий двадцятий документ про ратифікацію, прийняття або ухвалу або про підпис, що не вимагає подальшої ратифікації, прийняття або ухвали;

- ◆ Загальна сума одноразових внесків до фонду матеріального забезпечення Центру, які держави або митні території, що прийняли цю Угоду, зобов'язані вносити у відповідності до параграфу 2 Статті 6 цієї Угоди та до Додатків I та II цієї Угоди, перевищує шість мільйонів американських доларів;
 - ◆ Загальна сума річних внесків держав або митних територій, які прийняли цю Угоду, і які зобов'язані сплачувати такі внески у відповідності до параграфу 2 Статті 6 цієї Угоди та до Додатку I до цієї Угоди, перевищує шість мільйонів американських доларів.
3. Для кожного з підписантів цієї Угоди, що передає до депозитарію свій документ про ратифікацію, прийняття або ухвалу після дати, коли виконуються умови, викладені у параграфі 2 цієї Статті, Угода набуде чинності на 30 день після дати, коли до депозитарію був переданий документ про ратифікацію, прийняття або ухвалу.

Стаття 14. Застереження

Стосовно будь-яких положень цієї Угоди жодні застереження не допускаються.

Стаття 15. Додатки

Додатки до цієї Угоди є невід'ємною частиною цієї Угоди.

Стаття 16. Приєднання

Будь-який з Членів СОТ або ж будь-яка держава або окрема митна територія у процесі приєднання до СОТ має право стати Членом центру, приєднавшись до цієї Угоди на тих положеннях та умовах, які будуть узгоджені між нею та Центром. Приєднання здійснюється через документ про приєднання, який ухвалюється Генеральною асамблеєю. Генеральна асамблея ухвалює документ про приєднання тільки в разі, якщо Правління інформує її про те, що таке приєднання не спричинить ані фінансових, ані робочих проблем для центру. Ця Угода набуде чинності для Члена СОТ, який до неї приєднується, або для держави, або окремої митної території, яка знаходиться у процесі приєднання до СОТ на 30-тий день після дати, коли документ про приєднання був переданий до депозитарію.

Стаття 17. Депозитарій та реєстрація

1. Депозитарієм для цієї Угоди є Уряд Королівства Нідерланди.
2. Ця Угода буде зареєстрована у відповідності до положень Статті 102 Статуту Організації Об'єднаних Націй.

Виконано в Сіетлі тридцятого листопада одна тисяча дев'ятсот дев'яносто дев'ятого року в одному примірнику англійською, французькою та іспанською мовами, при цьому всі три тексти є однаково автентичними.

Доповнення I

Мінімальні внески розвинених країн-членів

Член СОТ	Внесок до фонду матеріального забезпечення, доларів США	Внесок до річного бюджету протягом перших п'яти років, доларів США
Австралія		
Австрія		
Бельгія		
Канада	1,000,000	
Данія	1,000,000	
Європейське співтовариство		
Фінляндія	1,000,000	
Франція		
Німеччина		
Греція		
Ісландія		
Ірландія	1,000,000	1,250,000
Італія	1,000,000	
Японія		
Ліхтенштейн		
Люксембург		
Нідерланди	1,000,000	1,250,000
Нова Зеландія		
Норвегія	1,000,000	1,250,000
Португалія		
Іспанія		
Швеція	1,000,000	
Швейцарія		
Сполучене Королівство		1,250,000
Сполучені Штати Америки		

Якщо Член вважає за необхідне, він може робити внески до фонду матеріального забезпечення щорічними рівними частками протягом трьох років, що слідують після набуття цією Угодою чинності.

Доповнення II

**Мінімальні внески членів-країн, що розвиваються,
та членів-країн з перехідною економікою**

Критерій	Член СОТ	Внесок до СОТ, %	Внесок до фонду матеріального забезпечення, доларів США
Категорія А			
> 1,5%	Гонконг, Китай	3,54	300,000
	Корея	2,32	300,000
	Мексика	1,51	300,000
	Сінгапур	2,25	300,000
Або з високим доходом	Бруней Даруссалам	0,04	300,000
	Кіпр	0,07	300,000
	Ізраїль	0,59	300,000
	Кувейт	0,24	300,000
	Макау	0,07	300,000
	Катар	0,06	300,000
	Об'єднані Арабські Емірати	0,52	300,000
Категорія В			
> 0,15% < 1,5%	Аргентина	0,47	100,000
	Бразилія	0,92	100,000
	Чилі	0,29	100,000
	Колумбія	0,25	100,000
	Чеська Республіка	0,51	100,000
	Єгипет	0,26	100,000
	Угорщина	0,32	100,000
	Індія	0,57	100,000
	Індонезія	0,87	100,000
	Малайзія	1,31	100,000
	Марокко	0,16	100,000

Критерій	Член СОТ	Внесок до СОТ, %	Внесок до фонду матеріального забезпечення, доларів США
(> 0,15% < 1,5%)	Нігерія	0,20	100,000
	Пакистан	0,19	100,000
	Філіппіни	0,46	100,000
	Польща	0,48	100,000
	Румунія	0,15	100,000
	Словацька Республіка	0,17	100,000
	Словенія	0,19	100,000
	Південна Африка	0,55	100,000
	Таїланд	1,19	100,000
	Туреччина	0,60	100,000
	Венесуела	0,32	100,000
<i>Або з доходом вище середнього</i>	Антигуа і Барбуда	0,03	100,000
	Бахрейн	0,09	100,000
	Барбадос	0,03	100,000
	Габон	0,04	100,000
	Мальта	0,05	100,000
	Маврикій	0,04	100,000
	Сейнт Кітс і Невіс	0,03	100,000
	Санта Лусія	0,03	100,000
	Тринідад і Тобаго	0,04	100,000
	Уругвай	0,06	100,000
Категорія С			
< 0,15%	Беліз	0,03	50,000
	Болівія	0,03	50,000
	Ботсвана	0,04	50,000
	Болгарія	0,11	50,000
	Камерун	0,04	50,000

Критерій	Член СОТ	Внесок до СОТ, %	Внесок до фонду матеріального забезпечення, доларів США
(< 0,15%)	Конго	0,04	50,000
	Коста-Ріка	0,07	50,000
	Кот-д'Івуар	0,07	50,000
	Куба	0,04	50,000
	Домініканська Республіка	0,10	50,000
	Домініка	0,03	50,000
	Еквадор	0,09	50,000
	Сальвадор	0,04	50,000
	Естонія*	0,03	50,000
	Фіджі	0,03	50,000
	Гана	0,03	50,000
	Грузія*	0,03	50,000
	Гренада	0,03	50,000
	Гватемала	0,05	50,000
	Гайана	0,03	50,000
	Гондурас	0,03	50,000
	Ямайка	0,06	50,000
	Кенія	0,05	50,000
	Киргизька Республіка	0,03	50,000
	Латвія	0,03	50,000
	Монголія	0,03	50,000
	Намібія	0,03	50,000
	Нікарагуа	0,03	50,000
Панама	0,14	50,000	
Папуа-Нова Гвінея	0,05	50,000	
Парагвай	0,05	50,000	

** Після передання до депозитарію документа про ратифікацію*

Критерій	Член СОТ	Внесок до СОТ, %	Внесок до фонду матеріального забезпечення, доларів США
(< 0,15%)	Перу	0,12	50,000
	Сенегал	0,03	50,000
	Шрі-Ланка	0,09	50,000
	Сент-Вінсент та Гренадіни	0,03	50,000
	Супінам	0,03	50,000
	Свазіленд	0,03	50,000
	Туніс	0,14	50,000
	Зімбабве	0,03	50,000
Найменш розвинені країни, перелічені у Додатку III, що прийняли цю Угоду			50,000

Примітки:

1. Якщо Член вважає за необхідне, він має право вносити свої внески рівними річними частками протягом чотирьох років, що слідує за набуттям цією Угодою чинності.

2. Класифікація перелічених у Додатку II країн по групах А, В і С зроблена на основі їхньої частки у світовій торгівлі з поправкою у більший бік, яка показує дохід на душу населення в цих країнах, як зазначено у наведеній далі таблиці. Частка у світовій торгівлі була визначена на основі тієї частки, яку СОТ використала для визначення частки своїх членів у видатках СОТ. Значення доходів на душу населення визначалося за статистичними даними Світового банку. З урахуванням цих критеріїв та джерел статистичних даних Правління переглядатиме класифікацію Членів, наведену в цьому Додатку, не рідше ніж один раз на п'ять років і у разі необхідності вноситиме зміни до класифікації, які відбиватимуть зміни частки таких членів у світовій торгівлі або доходів на душу населення.

Категорія	Частка у світовій торгівлі	ВВП на душу населення
А	≥ 1,5%	Країни з високим доходом
В	≥ 0,15% < 1,5%	Країни з доходом вище середнього
С	< 0,15%	

3. Дія положень Статті 7 цієї Угоди, а також Додатку IV до цієї Угоди поширюється рівним чином на ті країни, що є найменш розвиненими і переліченими у Додатку III, які не прийняли цієї Угоди, а також на ті країни, що є найменш розвиненими і переліченими у Додатку III, які прийняли цю Угоду.

4. Ті держави та митні території, перелічені у Додатку II, які не є Членами Центру, мають право звертатися із запитом про підтримку Центру Процедур СОТ врегулювання суперечок з оплатою послуг за ставками, зазначеними у Додатку IV до цієї Угоди. Така підтримка буде надаватися за умови, що жоден з Членів Центру не є учасником того ж самого провадження, або що будь-який Член, який є учасником цього ж провадження, надає Центру дозвіл надати підтримку такій державі або митній території. Усі інші послуги надаватимуться виключно Членам та країнам, що є найменш розвиненими.

Доповнення III

**Найменш розвинені країни, що мають право на послуги
консультативного центру**

Член СОР	Внесок до СОР, %
Ангола	0,07
Бангладеш	0,09
Бенін	0,03
Бутан *	0,03
Буркіна Фасо	0,03
Бурунді	0,03
Камбоджа	0,03
Острови Зеленого мису *	0,03
Центральноафриканська республіка	0,03
Чад	0,03
Демократична республіка Конго	0,03
Джибуті	0,03
Гамбія	0,03
Гвінейська Республіка	0,03
Гвінея Бісау	0,03
Гаїті	0,03
Лаоська народна демократична республіка *	0,03
Лесото	0,03
Мадагаскар	0,03
Малаві	0,03
Мальдіви	0,03
Малі	0,03
Мавританія	0,03
Мозамбік	0,03
М'янма	0,03

* У процесі приєднання до СОР

Непал *	0,03
Нігер	0,03
Руанда	0,03
Самоа *	0,03
Сьєра-Леоне	0,03
Соломонові острови	0,03
Судан *	0,03
Танзанія	0,03
Того	0,03
Уганда	0,03
Вануату *	0,03
Замбія	0,03

* У процесі приєднання до СОР

Примітка:

У разі якщо ООН визначить якусь країну, що не перелічена у цьому Додатку, як країну, що є найменш розвинуеною, така країна буде вважатися включеною до цього Додатку за умови, що вона є Членом СОР або перебуває у процесі приєднання до СОР. Якщо перелічена в цьому Додатку країна припиняє визначатися ООН як країна, що є найменш розвинуеною, вона буде вважатися країною, що не входить до цього Додатку.

Доповнення IV

Таблиця ставок за послуги, що надаються центром

Послуга	Розцінка (погодинна ставка)	
Юридичні поради щодо законодавства СОТ – Члени та найменш розвинені країни – Країни, що розвиваються, і не є членами Центру	Безоплатно, з максимальною кількістю годин, що визначається Правлінням	
· Категорія А	350 доларів США	
· Категорія В	300 доларів США	
· Категорія С	250 доларів США	
Підтримка у процедурах СОТ врегулювання суперечок Ставка оплати може бути погодинною або за справу. У разі оплати за справу для кожного етапу провадження пропонуються кошториси (як-от, етап розгляду комісією, етап апеляції тощо). У випадках, коли за послугами Центру звертаються два Члени або Член та найменш розвинена країна, і при цьому виникає потреба у наймі зовнішнього юридичного радника, ставки оплати для обох сторін збільшуються на 20 відсотків.		
– Члени та найменш розвинені країни:	Відсоток від базової погодинної ставки	
	<i>Знижка</i>	<i>Погодинна ставка до сплати</i>
· Категорія А	20%	200 доларів США
· Категорія В	40%	150 доларів США
· Категорія С	60%	100 доларів США
· Найменш розвинені країни	90%	25 доларів США
– Країни, що розвиваються, і не є членами Центру:		
· Категорія А	350 доларів США	
· Категорія В	300 доларів США	
· Категорія С	250 доларів США	
Семінари з питань юриспруденції та інші навчальні заходи	Для Членів – безоплатно	

<i>Послуга</i>	<i>Розцінка (погодинна ставка)</i>
Стажування – Найменш розвинені країни – Члени	Залежно від наявності спонсорів. Центр оплачує видатки та зарплатню. Видатки та зарплатня виплачуються урядом стажера, за винятком випадку наявності спонсора.

Примітка:

Ця таблиця ставок може коригуватися Генеральною асамблеєю за пропозицією Правління з метою відображення змін у швейцарському індексі споживчих цін.

Додаток 5

Неофіційний переклад

Протокол про вступ

Консультативний центр з права СОР (далі – «Центр»), згідно зі схваленням Генеральною Асамблею, погоджено відповідно до статті 16 Угоди про утворення Консультативного центру з права СОР (далі – «Угода про утворення центру»), і Україна погоджуються з наступним:

Частина I – Загальні засади

1. З моменту вступу в дію цього Протоколу Україна приєднується до Угоди про утворення Консультаційного центру з права СОР та стає країною-членом Центру.
2. З дня вступу в дію цього Протоколу Україна отримує права на отримання послуг Центру у відповідності зі статтею 6.1 Угоди про утворення центру та правил, схвалених Генеральною Асамблеєю Центру.
3. Україна розглядається як країна, що належить до «Категорії В» для цілей Додатків II та IV Угоди про утворення Центру.
4. Україна повинна зробити членський внесок у розмірі 162 000 швейцарських франків до Фонду Центру. Якщо Україна вважає за необхідне, членський внесок може бути сплачений рівними щорічними частинами протягом перших чотирьох років, наступних після вступу в дію цього Протоколу. Україна повинна вказати протягом двох місяців з дати набрання чинності цього Протоколу про таку необхідність та те, яким чином вона планує застосувати цю гнучкість. Перший членський внесок повинен бути обумовлений та сплачений протягом трьох місяців з дати набрання чинності цього Протоколу. Подальші членські щорічні внески повинні бути обумовлені та сплачені 1 січня року, до якого вони відносяться.
5. Угода про утворення Центру, до якої Україна приєднується, повинна бути Угодою про утворення Центру із змінами, виправленнями або інакше видозмінена законними інструментами, яка могла набрати чинності до дати вступу цього Протоколу.

Частина II – Заключні положення

6. Цей Протокол має бути відкритий для прийняття підписом або підписаним предметом для ратифікації, прийняття або схвалення до [кінця третього місяця, після затвердження цього протоколу в Центрі Генеральної Асамблеї]. Інструмент ратифікації, прийняття або схвалення має бути внесений не пізніше ніж закінчення 12-го місяця після підписання протоколу.
7. Цей Протокол вноситься Виконавчим директором Центру.
8. Цей Протокол вступає в дію на 30-й день, що йде за днем, в який інструмент прийняття був внесений депозитарієм.
9. Цей Протокол реєструється відповідно до положення статті 102 Статуту ООН.

Виконано у двох примірниках англійською мовою у Женеві, Швейцарія, на _____ день _____, у двох примірниках.

Від України

Від Консультаційного центру з права СОТ
Найл Мігер, Виконавчий директор

